

DOCUMENTS

TIPUS: Edicte
NOM: BCG 51-2023 2.1 PL de la llengua pròpia i oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: b855f2a1-269e-4665-9b7a-6aeda97591f9
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2023_0000000000000000000000000000035582
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
SIGNATURES
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 27/09/2023 08:31
CARLES ENSENYAT REIG: 27/09/2023 10:24

Butlletí del Consell General

Any 2023 – IX Legislatura – Número 51/2023

26 de setembre del 2023

2. PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1. Projectes de llei

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 26 de setembre del 2023, ha examinat el document que li ha tramès la M. I. Sra. Conxita Marsol Riart, ministra de Presidència, Economia, Treball i Habitatge, registrat en data 22 de setembre del 2023, sota el títol **Projecte de llei de la llengua pròpia i oficial** i, exercint les competències que li atribueix el Reglament del Consell General en els articles que es citaran, ha acordat:

1. D'acord amb l'article 18.1.d), admetre a tràmit aquest escrit, sota la qualificació de Projecte de llei i procedir a la seva tramitació com a tal.
2. Atribuir a la disposició final primera del Projecte de llei el caràcter de qualificada.
3. D'acord amb l'article 92.2, ordenar la seva publicació i obrir un període de quinze dies per a la presentació d'esmenes. Aquest termini finalitza el dia 17 d'octubre del 2023, a les 13.30h.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 26 de setembre del 2023

Carles Ensenyat Reig
Síndic General

Butlletí del Consell General

Carrer de la Vall, 9-13 – AD500 Andorra la Vella – Principat d'Andorra – Tel. (376) 877877 – www.consellgeneral.ad
Dipòsit legal: AND.282-2021

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

Projecte de llei de la llengua pròpia i oficial

Exposició de motius	3
Títol preliminar	5
Article 1. <i>Llengua oficial</i>	5
Article 2. <i>Objectius de la Llei</i>	5
Article 3. <i>Drets lingüístics generals</i>	5
Article 4. <i>Deures lingüístics generals</i>	5
Article 5. <i>Persones jurídiques</i>	6
Article 6. <i>Integració dels no catalanoparlants</i>	6
Article 7. <i>Variant lingüística andorrana</i>	6
Títol I. <i>Llengua oficial</i>	6
Article 8. <i>Llengua de les institucions públiques</i>	6
Article 9. <i>Administració de justícia i resolució alternativa de conflictes</i>	7
Article 10. <i>Empreses col·laboradores</i>	8
Article 11. <i>Personal i càrrecs al servei de l'Administració</i>	8
Article 12. <i>Actualització administrativa</i>	8
Títol II. <i>Ús social i públic</i>	9
Article 13. <i>El català, llengua de les activitats públiques</i>	9
Article 14. <i>Turisme</i>	9
Article 15. <i>Toponímia</i>	9
Article 16. <i>Noms comercials i denominacions socials, rètols d'establiment i publicitat</i>	10
Article 17. <i>Etiquetatge i altres textos</i>	10
Article 18. <i>Establiments turístics i de restauració</i>	11
Article 19. <i>Equipaments sanitaris i socials</i>	11
Article 20. <i>Transport públic</i>	11
Article 21. <i>Altres personal que presta servei al públic</i>	12
Article 22. <i>Comunicacions per altaveu</i>	12
Article 23. <i>Contractes i altres documents</i>	12
Títol III. <i>Educació, esport i altres activitats formatives i d'esplai</i>	13
Article 24. <i>El català, llengua de la formació</i>	13
Article 25. <i>Pla d'actuació sobre l'ús i la qualitat de la llengua catalana</i>	14
Títol IV. <i>Mitjans de comunicació i indústries culturals</i>	14
Article 26. <i>Llengua dels mitjans de comunicació</i>	14
Article 27. <i>Difusió</i>	15
Article 28. <i>Correcció lingüística</i>	15
Article 29. <i>Promoció, espectacles i edició</i>	15
Títol V. <i>Promoció i control institucional</i>	15
Article 30. <i>Control de l'Estat</i>	15
Article 31. <i>Debat anual sobre la llengua oficial al Consell General</i>	16
Article 32. <i>Foment de la llengua oficial en l'àmbit comunal</i>	16
Article 33. <i>Funcions del Govern</i>	16
Article 34. <i>Foment i altres mesures</i>	17
Article 35. <i>Equipaments i activitats culturals i esportives</i>	18
Article 36. <i>Cooperació internacional</i>	18
Títol VI. <i>Organismes encarregats de la política lingüística</i>	18

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
 NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
 UNITAT: Serveis Generals
 ORIGEN: Administració
 CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
 IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
 ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
 REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
 SIGNATURES
 CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
 CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

Article 37. Organismes encarregats de la política lingüística	18
Article 38. Departament governamental de política lingüística.....	18
Article 39. Autoritat lingüística.....	19
Article 40. Junta de Coordinació sobre Llengua i Formació.....	20
Article 41. Consell Nacional per la Llengua.....	20
Article 42. Altres organismes	21
Títol VII. Infraccions i sancions.....	21
Article 43. Infraccions sancionables.....	22
Article 44. Responsables de les infraccions.....	22
Article 45. Sancions	22
Article 46. Procediment sancionador.....	23
Article 47. Òrgans competents.....	23
Article 48. Terminis de prescripció	24
Disposició addicional primera. Desplegament	24
Disposició addicional segona. Imports de les sancions	24
Disposició transitòria primera. Aprovació del Reglament dels organismes estats de coordinació de la política lingüística	24
Disposició transitòria segona. Creació del Consell Nacional per la Llengua i de la Junta de Coordinació sobre Llengua i Formació	24
Disposició transitòria tercera. Aplicació de la disposició final primera.....	24
Disposició derogatòria. Revocació de la Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial.....	25
Disposició final primera. Addició de l'article 54 bis i modificació dels articles 58, 67 i 83 de la Llei qualificada d'immigració	25
Disposició final segona. Modificació dels articles 94 i 98.1 de la Llei del comerç	26
Disposició final tercera. Harmonització legislativa	27
Disposició final quarta. Entrada en vigor.....	27

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

Llei de la llengua pròpia i oficial

Exposició de motius

Al cap de més de vint anys de l'entrada en vigor de la Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial, aprovada pel Consell General el 16 de desembre del 1999, la realitat sociolingüística andorrana és molt diferent. Les relacions humanes, empresarials, comercials i administratives s'han transformat, empeses per la tecnologia. Algunes previsions de la Llei no havien pogut tenir en compte la societat de la digitalització ni les relacions o les transaccions telemàtiques d'avui, per exemple. Aquest fet aconsellava actualitzar diverses disposicions per fer que la Llei donés resposta a les circumstàncies actuals.

La majoria de les formulacions de la Llei del 1999 han conservat una vigència indubtable. La llengua catalana és la llengua oficial de l'Estat, la llengua amb què el poble andorrà expressa la identitat i enforteix la sobirania. Com a llengua de l'Estat, i també com a vehicle d'expressió col·lectiva de la societat, l'ordenament jurídic ha de garantir-ne la vitalitat, la utilitat, l'accessibilitat i la qualitat. Aquests objectius es mantenen fermes amb noves formulacions adequades a l'Andorra d'avui.

La nova regulació reconeix el dret de les persones amb discapacitat auditiva i sordcegues d'aprendre la llengua de signes i fer-la servir. I la Llei també fa un pas endavant en una altra mena d'accessibilitat: exigeix a les institucions públiques que el llenguatge que fan servir sigui accessible, curós i comprensible per fer efectiva la transparència de les comunicacions públiques i facilitar les relacions dels ciutadans amb l'Administració.

L'experiència de la Llei del 1999 demostra que el dret dels ciutadans de ser atesos en català no és gens fàcil de garantir. Per això, la nova redacció especifica algunes obligacions senzilles de les persones que treballen de cara al públic, com ara saludar o iniciar una conversa en català, o bé, en el camp del comerç, conèixer el vocabulari mínim de la professió, sense perjudici, naturalment, d'atendre en altres llengües si els interlocutors no entenen el català.

Amb l'objectiu de facilitar la integració lingüística i la participació plena en la nostra societat de les persones vingudes d'arreu, la Llei inclou una disposició per modificar la Llei qualificada d'immigració, a fi de garantir que les persones titulars d'una autorització de residència i treball puguin tenir un contacte mínim amb la llengua catalana durant el primer any d'autorització. Amb aquesta disposició la Llei no tracta d'impedir l'arribada de ningú per raó de llengua, sinó de fomentar l'aprenentatge del català un cop la persona ja viu a Andorra.

Un dels enfocaments que feia la Llei del 1999 –posar tot el pes de la política lingüística de l'Estat en un sol òrgan governamental– ha comportat alguns efectes que ara ha calgut revisar. La Llei retorna el protagonisme al Consell

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_0000000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

General i als comuns com a institucions essencials en la funció de preservar i fomentar la llengua oficial, d'acord amb la Constitució i amb la tradició normativa històrica. La Constitució estableix a l'article 2.1 que "La llengua oficial de l'Estat és el català". L'Estat són els ciutadans representats per totes les seves institucions democràtiques, amb el dret i el deure de participar activament en la política lingüística. A finals del segle XIX el Consell General ja aprovava normes de foment de la llengua oficial. Concretament, manava que "los pasaports y guías [fossin escrits] ab lo llenguatge catalá y no castellá, per ser aquell lo propi idioma de las Valls." I les ordinacions comunals havien estat, abans de la Llei del 1999, motor i fonament de la legislació lingüística. La centralització necessària del treball tècnic no ha de significar la concentració de les idees i les iniciatives en un sol departament governamental.

El nou enfocament ha implicat una nova redacció dels títols III i V, amb la creació de dos organismes concebuts amb unes característiques que eviten encarrir i complicar l'estructura burocràtica. El primer és la Junta de Coordinació sobre Llengua i Formació (JCLF), que té un caràcter administratiu, perquè està formada per responsables d'administracions diferents, i sectorial, ja que té el mandat de coordinar i harmonitzar l'ús de la llengua oficial en totes les activitats de formació, tant les estrictament educatives com les esportives, les socials, les artístiques o de qualsevol altra mena, organitzades per qualsevol administració o entitat que rebi suport públic. Les activitats formatives, esportives i d'esplai adreçades als joves són cabdals per a la preservació de la identitat nacional. El Projecte de Llei introdueix la novetat de no separar l'educació de qualsevol altra activitat formativa.

El segon és el Consell Nacional per la Llengua (CNL), de caràcter polític, perquè està compost per responsables polítics molt diversos, i social, perquè hi són representats amplis sectors de la societat. El CNL ha de consensuar els objectius de la política lingüística de l'Estat.

La Llei crea dos eines per fer efectives les aportacions dels dos organismes: per a la Junta de Coordinació sobre Llengua i Formació, el Pla d'actuació sobre l'ús i la qualitat de la llengua catalana als centres formatius, que han d'aprovar i supervisar les institucions o bé els centres de formació responsables; per al Consell Nacional per la Llengua, el Pla d'acció nacional per la llengua, que ha de fixar els objectius de política lingüística per cada trienni i fer-ne el seguiment. Amb la mateixa finalitat de fer partícip la societat de les actuacions dutes a terme amb la màxima transparència i per facilitar el debat de tots els representants dels ciutadans, la Llei estableix que el Govern ha de presentar al Consell General anualment un balanç sobre el grau de compliment de la Llei i les actuacions en matèria de política lingüística, després que tant els comuns com el Govern n'hagin estat informats en les sessions de cada institució.

Finalment, la Llei actualitza els imports de les sancions, autoritza a posar-los al dia per reglament, encomana el desplegament corresponent de la norma als comuns i al Govern i atorga terminis breus per posar en marxa els organismes

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2023_0000000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

de nova creació per tirar endavant, sota l'administració del departament governamental corresponent, la política lingüística de tots els ciutadans.

Títol preliminar

Article 1. *Llengua oficial*

La llengua oficial de l'Estat és el català.

Article 2. *Objectius de la Llei*

Aquesta Llei té per objecte el desenvolupament de l'article 2.1 de la Constitució amb les finalitats següents:

- a) Garantir l'ús oficial del català.
- b) Generalitzar el coneixement del català, amb la cooperació de totes les institucions públiques i la participació activa de la societat.
- c) Declarar els drets lingüístics i establir-ne els mecanismes de protecció.
- d) Preservar i garantir l'ús general del català en tots els àmbits de rellevància pública, en l'ensenyament, en els mitjans de comunicació i en les activitats culturals, socials i esportives.
- e) Estendre l'ús del català en les relacions comercials i empresarials, i garantir-hi l'atenció en català amb les persones que parlen en la llengua oficial.
- f) Estendre la consciència social sobre el fet que el català és un bagatge cultural indispensable per mantenir la identitat del país.
- g) Vetllar pel patrimoni lingüístic andorrà.

Article 3. *Drets lingüístics generals*

1. Tothom té dret a ser atès i correspost en català en les seves relacions orals i escrites, presencials o telemàtiques, amb qualsevol administració pública i amb les entitats i els organismes que en depenen; amb els serveis sanitaris i els serveis socials; amb els professionals liberals i els col·legis que els agrupen; amb les associacions; amb les entitats esportives; amb les organitzacions empresarials, professionals i corporatives, i amb qualsevol empresa o comerç amb seu al Principat Andorra.

2. D'acord amb l'ordenament jurídic, es reconeix la llengua de signes catalana com a sistema lingüístic, i també el dret de les persones amb discapacitat auditiva i sordcegues d'aprendre-la i fer-la servir.

Article 4. *Deures lingüístics generals*

1. Tots els andorrans tenen el deure de conèixer la llengua catalana.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

2. Tothom té el deure d'usar la llengua catalana en els casos previstos en aquesta Llei i en la resta de l'ordenament jurídic.

Article 5. *Persones jurídiques*

El contingut dels articles 3 i 4 és aplicable a les persones jurídiques pel que fa a la seva activitat al Principat d'Andorra.

Article 6. *Integració dels no catalanoparlants*

1. El Govern i els comuns, dins els àmbits de les seves competències, han de promoure els mitjans necessaris per fer efectius el dret i el deure de mantenir una relació d'integració lingüística de les persones no catalanoparlants que resideixen a Andorra amb caràcter permanent.

2. Les renovacions de les autoritzacions administratives de residència i treball de les persones estrangeres que demostren el coneixement de la llengua oficial es regeixen pel que estableix la legislació sobre immigració.

Article 7. *Variant lingüística andorrana*

La variant de la llengua catalana a Andorra ha de ser objecte d'estudi i protecció.

Títol I. *Llengua oficial*

Article 8. *Llengua de les institucions públiques*

1. El català és la llengua emprada per totes les institucions públiques d'acord amb l'ordenament jurídic. També és la llengua de les societats públiques i de totes les empreses o entitats en què participen les administracions públiques. Per tant, és la llengua:

- a) De l'atenció oral als ciutadans i de les converses entre treballadors d'organismes públics quan exerceixen les seves funcions professionals. Amb aquesta finalitat, el personal de les administracions públiques saluda i comença les converses en català i només canvia de llengua si l'interlocutor no entén el català.
- b) De les lleis, els reglaments, els decrets, les ordinacions i tots els altres textos oficials; de totes les activitats administratives i judicials, i en general de les administracions, les societats públiques i les entitats parapúbliques.
- c) De tots els documents que emanen de les administracions públiques, amb independència del suport en què es presentin.
- d) Dels instruments públics.
- e) Dels assentaments dels registres públics i els documents que s'inscriuen en aquests registres o que n'emanen, amb les excepcions autoritzades legalment.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

f) Dels efectes timbrats i els documents oficials andorrans, amb independència del suport en què es presentin. Excepcionalment, les administracions poden fer formularis multilingües a més del català, després de l'informe preceptiu del ministeri encarregat de la política lingüística.

g) De tots els escrits, projectes, pressupostos i documents en general adreçats a qualsevol administració andorrana. En el cas de dificultats raonables per aportar els documents en la llengua oficial, l'administració de què es tracti pot dispensar d'aquesta obligació, excepte si es preveu que seran fets públics.

2. Els paràgrafs anteriors no són aplicables a les relacions exteriors, per a les quals regeixen les normes internacionals. En aquestes relacions, les administracions andorranes s'han d'obligar a usar la fórmula de la versió en llengua catalana, escrita en paper oficial, i la traducció corresponent, escrita en paper blanc. La versió en llengua catalana és l'única que se signa i se segella.

3. Les institucions i els organismes públics i parapúblics han de garantir la correcció en l'ús de la llengua, i a aquest efecte s'han de dotar d'un servei de correcció i assessorament lingüístic, o bé contractar-lo.

4. Les institucions i els organismes públics i parapúblics tenen la responsabilitat particular que el llenguatge que fan servir sigui accessible, curós i comprensible.

5. Tots els dispositius electrònics (ordinadors, tauletes, telèfons, etc.) facilitats per les administracions als seus serveis –inclosos els centres educatius–, els de les entitats parapúbliques i els de qualsevol entitat o empresa que rebí subvencions públiques han d'estar configurats en català i han de tenir en català el programari si està disponible en el mercat en les mateixes condicions d'actualització.

Article 9. *Administració de justícia i resolució alternativa de conflictes*

1. El català és la llengua utilitzada en l'Administració de justícia, sense perjudici de les disposicions aplicables d'acord amb els convenis internacionals. També és la llengua de gestió de les institucions establertes a Andorra que administren qualsevol procediment de resolució alternativa de conflictes, sense perjudici de la llengua o les llengües que, eventualment, les parts hagin triat per al procediment.

2. Correspon als òrgans rectors de l'Administració de justícia i a les institucions que gestionen un procediment alternatiu de resolució de conflictes garantir el compliment d'aquesta Llei i, en particular, promoure l'ús de la llengua oficial i fer servir un llenguatge jurídic i tècnic de qualitat i accessible als usuaris.

3. Les institucions que gestionen un procediment alternatiu de resolució de conflictes han de garantir que hi hagi especialistes catalanoparlants al servei de les parts i posar tots els mitjans necessaris per evitar que una sola llengua estrangera esdevingui hegemònica en els procediments gestionats.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

Article 10. *Empreses col·laboradores*

1. Les empreses adjudicatàries de contractes amb les administracions públiques han de fer servir el català en tot allò que es relaciona amb l'execució del contracte.
2. Igualment, les altres empreses o entitats que estableixen algun conveni o col·laboració amb les administracions públiques han de fer servir el català en tot allò que es refereixi al conveni o la col·laboració.
3. En les bases, les clàusules, els convenis, els plecs de condicions i altres documents reguladors de concessions, les administracions públiques han de reflectir les estipulacions adequades per aplicar els apartats anteriors.

Article 11. *Personal i càrrecs al servei de l'Administració*

1. En les proves selectives que es fan per accedir al servei de les administracions públiques, i també per a la promoció dins d'aquestes administracions, els aspirants han d'acreditar la capacitat d'ús oral i escrit de la llengua oficial necessària per a les funcions que han d'exercir.
2. El Govern, mitjançant reglament, fixa, d'acord amb els criteris del departament governamental de política lingüística, les competències lingüístiques que han de tenir les persones que treballen a l'Administració general tenint en compte les característiques de les funcions que exerceixen, i garanteix l'actualització dels coneixements i les habilitats necessaris.
3. El Consell General i els comuns regulen, d'acord amb els criteris del departament governamental de política lingüística, les competències lingüístiques que han de tenir les persones que treballen a l'administració concernida tenint en compte les característiques de les funcions que exerceixen, i garanteixen l'actualització dels coneixements i les habilitats necessaris. Si l'administració o l'entitat que correspongui no ho fa, les proposa el departament governamental de política lingüística. Si aquest departament considera que els criteris i les modalitats no són adequats, pot instar l'organisme interessat a modificar-los.
4. El paràgraf 3 s'aplica també a les empreses públiques i parapúbliques i a les entitats que gestionen procediments de resolució alternativa de conflictes.

Article 12. *Actualització administrativa*

Les administracions públiques faciliten el reciclatge progressiu del català del personal al seu servei. Han d'afavorir l'actualització del llenguatge jurídic i administratiu mitjançant la difusió de llibres d'estil, formularis, vocabularis i altres eines que promoguin la correcció de la llengua catalana, tot protegint la variant del català pròpia d'Andorra, i n'han de prescriure l'ús obligatori.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_00000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

Títol II. Ús social i públic

Article 13. *El català, llengua de les activitats públiques*

1. El català és la llengua d'ús general en totes les activitats socials i públiques, tant si són presencials com si es fan efectives per la via electrònica.

2. En els congressos, simposis, esdeveniments esportius i altres actes públics de caràcter internacional es pot emprar com a llengua d'ús la llengua o les llengües que determini l'organitzador. En els congressos, simposis, esdeveniments esportius i altres actes públics de caràcter internacional acollits per una administració andorrana o una entitat que rep subvencions públiques hi ha d'haver la versió en català de qualsevol comunicat –oral o escrit– o documentació de l'organització destinats als mitjans de comunicació i al públic general.

3. D'acord amb el marc legal regulador de les comunicacions comercials electròniques, als operadors establerts al Principat d'Andorra i a les activitats que desenvolupen se'ls apliquen les mateixes lleis que a qualsevol persona que exerceix les mateixes activitats.

Article 14. *Turisme*

A les oficines de turisme i als organismes i establiments dedicats a la promoció turística s'atén el públic en l'idioma que faciliti la comunicació. Els fullets i les publicacions que editen o distribueixen poden ser en qualsevol idioma, a més del català.

Article 15. *Toponímia*

1. La forma oficial dels topònims del Principat d'Andorra és l'andorrana, en llengua catalana. Correspon a la comissió encarregada de la toponímia, formada per representants del Govern, dels comuns i d'experts en la matèria, mitjançant les disposicions adequades i d'acord amb la normativa del català, determinar la grafia dels noms oficials dels territoris, dels nuclis de població, de les urbanitzacions i de les vies interurbanes que proposen el Govern i els comuns. Els noms de les vies urbanes els determinen els comuns corresponents, d'acord amb la normativa del català.

2. Les denominacions aprovades per aquesta comissió són les legals dins el territori andorrà i, amb independència del suport en què s'expressen, la retolació, la publicitat, l'etiquetatge, la documentació i altres usos de les administracions públiques, de les empreses i de les persones jurídiques s'hi han d'ajustar.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

Article 16. Noms comercials i denominacions socials, rètols d'establiment i publicitat

1. Els noms comercials, les denominacions socials i els rètols d'establiment s'han de redactar en català.
2. Tot altre rètol oficial o privat, publicitari, comercial, informatiu o de qualsevol altra mena també s'ha de redactar en català.
3. Els cartells, les proclames, la propaganda, els prospectes, els catàlegs, les trameses publicitàries i els anuncis, tant orals com escrits, que es difonen o es distribueixen dins d'Andorra s'han de fer en català. En lloc secundari poden utilitzar-se expressions en altres llengües.
4. S'apliquen en aquesta matèria les normes i les excepcions contingudes a les lleis sectorials sobre noms comercials, denominacions socials i rètols d'establiment, i sobre comerç. També s'exceptuen del que prescriu l'apartat 3 els catàlegs, els cartells i els prospectes editats a l'estranger que es distribueixen des de l'estranger.
5. S'exceptuen del que preveu l'apartat 3 els missatges adreçats exclusivament a un grup lingüístic diferent del català en qualsevol camp de les seves relacions internes.
6. La publicitat comercial i els escrits informatius impresos (cartells, fullets, etc.) editats i distribuïts a Andorra de caràcter cultural i social (cinemes, teatres, actes, congressos, fires i esdeveniments diversos) s'han de redactar en la llengua oficial. També es poden fer, secundàriament, en altres llengües.
7. Les disposicions d'aquest article regeixen amb independència del suport on estan inscrits els noms, les denominacions, els rètols o la publicitat, incloses les modalitats digitals.
8. La informació comercial i la publicitat escrites tant a Internet com a qualsevol xarxa social per una persona física o jurídica que exerceix una activitat que comporta la inscripció al registre oficial corresponent i de qualsevol acte subvencionat amb recursos públics s'han de fer com a mínim en català, tot i que es poden fer també en qualsevol llengua estrangera.

Article 17. Etiquetatge i altres textos

Les etiquetes, les instruccions, la garantia i els altres escrits inserits en els productes elaborats, fabricats, envasats o etiquetats al Principat, distribuïts en el seu territori i que es destinen al consum interior han de contenir tots els textos almenys en la versió catalana, la qual no pot ocupar un lloc secundari. En poden quedar exceptuats els productes de consum elaborats a Andorra en ús de llicències i franquícies estrangeres –o una forma contractual similar– quan per la seva natura hagin de tenir el mateix etiquetatge –o un de similar– que els

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

elaborats en altres llocs. Les condicions que han de regir aquestes excepcions es regulen per reglament.

Article 18. *Establiments turístics i de restauració*

1. Tots els hotels, els restaurants, els bars, les cafeteries i altres establiments d'hoteleria i restauració han de redactar els menús, les cartes, les llistes de preus, l'oferta de serveis i qualsevol altre imprès o informació pública en català. També poden fer-ho en lloc secundari en qualsevol altra llengua.

2. A l'efecte de complir l'article 3, els hotels, els restaurants, els bars, les cafeteries i altres establiments d'hoteleria i restauració han de garantir que el personal que treballa directament de cara al públic entén el català i és capaç de mantenir una conversa pròpia de la seva professió en aquesta llengua. En tot cas, els professionals que atenen el públic han de saludar i començar les converses en català.

Article 19. *Equipaments sanitaris i socials*

1. El personal que presta serveis sanitaris o socials té el deure de conèixer la llengua oficial i d'expressar-s'hi, sense perjudici de fer servir altres llengües quan sigui necessari per atendre els usuaris que no comprenen el català.

2. El Govern pot autoritzar excepcions al paràgraf anterior per raons d'interès públic.

3. En els equipaments sanitaris i socials la llengua de comunicació és la catalana.

4. El paràgraf 1 també s'aplica als centres penitenciaris i a les relacions amb els interns.

5. A l'efecte de complir el que disposa aquest article, el personal dels serveis que s'hi esmenten ha de saludar i començar les converses amb els usuaris en català.

Article 20. *Transport públic*

1. A tots els serveis de transport públic, els impresos, els avisos i les comunicacions internes i als usuaris, tant verbals com escrites, s'han de fer en català, llevat de les indicacions que els vehicles porten de fàbrica i sense perjudici de fer servir altres llengües en l'atenció individualitzada dels usuaris que no comprenen el català.

2. Les empreses que gestionen autobusos, taxis i qualsevol altra mena de transport públic han de garantir que el personal que es relaciona amb el públic té els coneixements de la llengua oficial necessaris per atendre els usuaris en català. Els conductors i la resta de personal que atenen el públic fan servir el català excepte si l'usuari ho demana altrament.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2023_0000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

3. A l'efecte de complir el que disposa aquest article, el personal dels serveis que s'hi esmenten ha de saludar i començar les converses amb els usuaris en català.

Article 21. *Altres personal que presta servei al públic*

1. Per fer possible l'exercici dels drets lingüístics previstos a l'article 3, les empreses establertes a Andorra han de posar els mitjans per garantir que el personal que treballa de cara al públic atén en català els usuaris catalanoparlants.

2. Aquest requisit s'estén als professionals liberals i als treballadors per compte propi.

3. A l'efecte de complir el que disposa aquest article, el personal que presta servei al públic ha de saludar i començar les converses amb els usuaris en català.

4. Sense perjudici del que preveuen els paràgrafs anteriors, el Govern pot condicionar reglamentàriament l'autorització per exercir determinades professions a l'acreditació prèvia del coneixement de la llengua oficial.

5. Correspon als col·legis, a les associacions professionals i a les empreses establir les mesures necessàries per complir aquest article en l'àmbit de les seves professions i de l'empresa.

Article 22. *Comunicacions per altaveu*

1. Les comunicacions per altaveu als establiments comercials i a les societats públiques es fan en català, tot i que s'hi pot afegir la traducció a les llengües que siguin necessàries per a la bona comunicació.

2. Aquesta prescripció s'estén als centres esportius, a les discoteques, a les estacions d'esquí, als concerts, als espectacles i a qualsevol altre indret o activitat oberts al públic.

3. S'exceptuen del que preveu l'apartat 2 anterior els missatges adreçats exclusivament a un grup lingüístic diferent del català en qualsevol camp de les seves relacions internes.

Article 23. *Contractes i altres documents*

1. Qualsevol part interessada té l'obligació de contractar en català i rebre en aquest idioma els contractes de treball, els contractes anomenats *d'adhesió* i els contractes normats.

2. Les entitats financeres, d'assegurances o qualsevol altra que elabora impresos i formularis en qualsevol format destinats als clients i als proveïdors han de disposar d'exemplars en llengua catalana dels documents esmentats.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_0000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

3. Quan els documents contractuals a què es refereixen els apartats anteriors emanen d'empreses no andorranes, cal complir el que prescriu aquest article amb l'entrega d'una traducció. És vàlida la clàusula que estableix que, en cas de discrepància, preval la redacció en la llengua original.

4. Tothom ha de redactar i té dret a rebre en català les comandes, les factures, els pressupostos, els rebuts, els projectes i, en general, la documentació pròpia de la contractació mercantil.

Títol III. Educació, esport i altres activitats formatives i d'esplai

Article 24. El català, llengua de la formació

1. El català és la llengua de l'educació, l'aprenentatge i la comunicació de tots els centres i serveis de formació andorrans, sense perjudici de l'ús d'altres llengües per facilitar la comunicació i l'aprenentatge de la llengua oficial en les condicions prescrites per l'ordenament jurídic. Aquesta previsió s'aplica igualment a les llars d'infants i també a les activitats formatives, culturals i artístiques organitzades per qualsevol administració o per qualsevol entitat subvencionada amb recursos públics.

2. El català és la llengua dels acompanyants del transport escolar, del personal auxiliar de patis i menjadors, dels vigilants d'activitats de lleure i de qualsevol altra persona que dugui a terme tasques similars finançades amb recursos públics.

3. Els establiments que dispensen l'ensenyament en una altra llengua, incloses les institucions d'ensenyament superior establertes a Andorra, han de garantir que els seus serveis al públic estan disponibles en la llengua oficial i, en l'àmbit educatiu, les classes de català que determina la normativa sectorial.

4. El català és, així mateix, la llengua instrumental de les activitats esportives i de les que es dediquen a l'esplai que no tenen com a objectiu l'aprenentatge d'una llengua estrangera. És la llengua que fan servir els monitors, els animadors, els entrenadors i les persones que duen a terme feines assimilables.

5. Tots els centres i les entitats que es dediquen a qualsevol mena de formació o esplai han d'implantar les mesures necessàries per garantir l'ús del català i han d'establir els criteris i les modalitats per verificar el coneixement de la llengua oficial perquè aquest article sigui efectiu.

6. Aquestes mesures, aquests criteris i aquestes modalitats es recullen en un pla d'actuació sobre l'ús i la qualitat de la llengua catalana al centre o servei i estan subjectes a l'aprovació de la Junta de Coordinació sobre Llengua i Formació que estableix l'article 40.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

7. El Govern pot regular reglamentàriament com han de ser les normes dels centres i les activitats esmentades en aquest article per definir els termes i les expressions o precisar-ne l'abast.

Article 25. Pla d'actuació sobre l'ús i la qualitat de la llengua catalana

1. Tots els centres o serveis dedicats a la formació que depenen de les administracions o d'entitats subvencionades amb recursos públics han de disposar d'un pla d'actuació sobre l'ús i la qualitat de la llengua catalana (Pla lingüístic).

2. El Pla d'actuació sobre l'ús i la qualitat de la llengua catalana pot ser d'un centre o servei concret o bé sectorial d'un mateix tipus de centres o serveis.

3. El Pla lingüístic de cada centre o d'un mateix tipus de centre de formació ha de contenir com a mínim:

- a) L'obligació de complir aquesta Llei.
- b) L'ús del català en la retolació i en les comunicacions orals i escrites entre tots els professionals, la resta del personal i els usuaris.
- c) Els requisits de coneixement de català per a la selecció i la mobilitat de qualsevol professional.
- d) L'obligació de formació i reciclatge dels professionals.
- e) Els plans d'integració per al personal que no domina el català i per a alumnes temporals.

4. La Junta de Coordinació sobre Llengua i Formació creada d'acord amb l'article 40 pot establir mesures i objectius mínims que ha d'incloure cada pla d'actuació sobre l'ús i la qualitat de la llengua catalana, segons les característiques pròpies de cada institució, centre o servei, o tipus de centre o servei.

Títol IV. Mitjans de comunicació i indústries culturals

Article 26. Llengua dels mitjans de comunicació

1. Els mitjans de comunicació han d'emprar la llengua oficial tant en la programació com en la publicitat.

2. Quan intervenen en un programa o en una emissió persones que s'expressen en llengües diferents de la catalana, és facultatiu de traduir o subtitular aquestes intervencions, però ha de fer-se per a totes de la mateixa forma.

3. No obstant el que prescriu l'apartat primer, els mitjans de comunicació poden tenir programes o seccions en una llengua diferent de la catalana, en les condicions que es determinin reglamentàriament.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

Article 27. *Difusió*

Els mitjans de comunicació públics han d'afavorir i promoure la presència del patrimoni lingüístic d'Andorra.

Article 28. *Correcció lingüística*

Tots els organismes públics i les empreses que treballen en el camp dels mitjans de comunicació i la publicitat, siguin quines siguin les seves característiques, han de garantir la correcció en l'ús de la llengua.

Article 29. *Promoció, espectacles i edició*

Amb la finalitat d'impulsar i difondre la llengua oficial, les administracions públiques han de fomentar:

- a) La signatura d'acords o convenis de col·laboració amb les empreses, els organismes i les associacions dels sectors implicats, per potenciar la producció i la difusió en català de premsa, llibres, productes impresos, productes audiovisuals, multimèdia, informàtics i altres que es poden crear.
- b) L'exhibició, la venda i el lloguer, en qualsevol mitjà audiovisual, de pel·lícules, curtmetratges i documentals en versió catalana o subtitulada en català, que han de tenir prioritat per damunt de còpies en altres llengües.
- c) El teatre, els espectacles i qualsevol altra manifestació cultural pública en la llengua oficial.

Títol V. *Promoció i control institucional*

Article 30. *Control de l'Estat*

1. El control de l'Estat sobre la protecció, el foment i la difusió de la llengua oficial correspon als organismes següents en el marc de les seves competències:

- a) El Consell General.
- b) Els comuns.
- c) El Govern.

2. En la seva funció de control, totes les administracions tenen l'obligació d'exemplaritat en l'aplicació de la legislació lingüística en el si de les seves organitzacions i en totes les activitats que despleguen, i han de posar a disposició de la població els mitjans humans i materials per aconseguir els objectius que es desprenen d'aquesta Llei.

3. El Consell General, el Govern i els comuns són representats al Consell Nacional per la Llengua, regulat a l'article 41, com a organisme de debat amb la societat i de fixació dels objectius de la política lingüística.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

Article 31. *Debat anual sobre la llengua oficial al Consell General*

Amb l'objectiu d'impulsar l'oficialitat de la llengua catalana com a element conformador de la identitat i la sobirania andorranes, cada any el Consell General debat sobre l'estat de la llengua oficial, la situació sociolingüística, les actuacions dutes a terme en matèria de política lingüística i els reptes per als anys següents.

Article 32. *Foment de la llengua oficial en l'àmbit comunal*

1. Els comuns són responsables d'aplicar aquesta Llei en els àmbits de les seves competències.

2. A aquest efecte, aproven les normes necessàries per adaptar a l'àmbit comunal les disposicions que ho requereixen tant pel que fa a l'organització interna i de les seves activitats com en relació amb els tràmits administratius propis i amb el control dels incompliments en l'àmbit de la parròquia.

3. En la gestió dels serveis de tràmits, els comuns han d'informar els usuaris de les obligacions que estableix la Llei de la llengua pròpia i oficial pel que fa a procediments determinats, com ara els relacionats amb l'obertura de comerços, o amb activitats socials, formatives, esportives, turístiques, empresarials i qualsevol altra regulada a la Llei, com també sobre l'ús del català en l'atenció al públic, als rètols i a la publicitat.

4. Els comuns participen activament en la Junta de Coordinació sobre Llengua i Formació i en el Consell Nacional per la Llengua.

5. Cada any en consell de comú, els consellers responsables informen sobre les mesures i les actuacions impulsades pel comú en aplicació d'aquesta Llei abans del debat al Consell General.

Article 33. *Funcions del Govern*

1. El Govern ha de tenir un departament encarregat de la política lingüística i ha de dotar-lo dels mitjans necessaris per dur a terme les seves funcions i administrar, coordinar i supervisar les actuacions de l'Estat en matèria de política lingüística.

2. Especialment són obligacions del Govern a través dels ministeris competents:

a) Participar activament, mitjançant els responsables de qualsevol ministeri implicat, en la Junta de Coordinació sobre Llengua i Formació i en el Consell Nacional per la Llengua.

b) Regular les titulacions que acrediten els coneixements de català, tenint en compte les necessitats i les peculiaritats andorranes.

c) Promoure l'ensenyament del català i la correcció lingüística a les empreses i les entitats que ho sol·liciten, amb la col·laboració de les altres administracions.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

- d) Assegurar la coordinació entre tots els ministeris, especialment entre els competents en educació i en política lingüística, per garantir l'aplicació d'aquesta Llei.
- e) Informar els usuaris de les obligacions que estableix la Llei de la llengua pròpia i oficial pel que fa a procediments determinats del servei de tràmits, com ara els relacionats amb l'obertura de comerços, o amb activitats socials, formatives, esportives, turístiques, empresarials i qualsevol altra regulada a la Llei, com també sobre l'ús del català en l'atenció al públic, als rètols i a la publicitat.
- f) Elaborar un mapa sociolingüístic i revisar-lo periòdicament per adequar la planificació i la política lingüística a la realitat i, alhora, per valorar la incidència de les mesures aplicades.
- g) Debatre en sessió del Govern, abans de presentar l'informe anual davant el Consell General, sobre el grau de compliment de la Llei en l'àmbit ministerial i presentar les actuacions que s'hi han dut a terme.
- h) Presentar anualment un informe al Consell General sobre l'estat de la llengua, els drets lingüístics i la situació sociolingüística andorrana. Aquest balanç ha de contenir les mesures públiques adoptades, informació sobre l'actuació duta a terme pels organismes de coordinació i dades sobre l'aplicació de la legislació lingüística i la garantia dels drets lingüístics.

Article 34. *Foment i altres mesures*

1. Sense perjudici dels drets i els deures previstos en l'ordenament jurídic, les administracions públiques han de fomentar l'extensió de l'ús del català en les activitats mercantils, publicitàries, culturals, associatives, esportives i de qualsevol altra mena.

2. Correspon a totes les administracions:

- a) Aprovar la normativa i la dotació pressupostària necessàries per garantir l'ús habitual, correcte i accessible del català en l'àmbit de cada administració i assegurar la formació permanent de les persones que hi treballen.
- b) Aprovar les mesures necessàries perquè els ciutadans no catalanoparlants siguin conscients de la importància de conèixer i fer servir la llengua oficial i informar-los dels recursos i les eines disponibles per aprendre català.
- c) Promoure la presència de la llengua catalana en l'àmbit digital i afavorir el desenvolupament tecnològic lingüístic mitjançant el foment i el suport material de programes de traducció, de reconeixement vocal o de correcció.
- d) Protegir i promoure la llengua de signes catalana perquè les persones amb discapacitat que ho necessitin puguin disposar d'un servei d'interpretació de llengua de signes per exercir els seus drets fonamentals.
- e) Coordinar-se per establir i aplicar mecanismes de planificació lingüística que incloguin campanyes i altres actuacions específiques per afavorir l'ús de la llengua oficial en àmbits en què és insuficient.
- f) Observar escrupolosament les disposicions d'aquesta Llei i els reglaments que la despleguen pel que fa a la llengua de treball, d'atenció al públic i d'altres funcions o supòsits que els afecten.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

2. Les administracions poden establir subvencions, premis, guardons o acords de col·laboració per a les iniciatives en favor de la llengua que van més enllà de les obligacions que fixa aquesta Llei.

Article 35. *Equipaments i activitats culturals i esportives*

Les administracions públiques han de promoure l'expressió i les iniciatives en català –tant al país com a l'exterior–, especialment en equipaments com ara biblioteques, ludoteques, centres i entitats multimèdia, centres culturals, museus, arxius, acadèmies i altres, com també en les activitats culturals –producció literària, expressió cultural popular, festivals i indústries culturals, entre altres.

Article 36. *Cooperació internacional*

Correspon a totes les institucions públiques, en l'àmbit de les seves competències:

- a) Promoure l'intercanvi i la cooperació en tots els àmbits amb altres països i regions del món a fi de mantenir i desenvolupar relacions específiques en favor de la llengua oficial.
- b) Afavorir acords i convenis de col·laboració amb organismes estrangers per garantir un desenvolupament global òptim de la llengua oficial.
- c) Concloure acords, tractats, convenis o altres actuacions en marcs internacionals, per fomentar-hi la presència de la llengua oficial.

Títol VI. *Organismes encarregats de la política lingüística*

Article 37. *Organismes encarregats de la política lingüística*

Els organismes encarregats de la política lingüística són:

- a) El departament governamental de política lingüística.
- b) La Junta de Coordinació sobre Llengua i Formació.
- c) El Consell Nacional per la Llengua.

Article 38. *Departament governamental de política lingüística*

1. D'acord amb l'article 33, el departament governamental de política lingüística administra, coordina i supervisa les actuacions de l'Estat en matèria de política lingüística.

2. Corresponen al departament governamental de política lingüística, entre altres funcions, les següents:

- a) Dirigir i coordinar la política lingüística, d'acord amb les aportacions de les institucions públiques i els organismes de coordinació.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUER DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_000000000000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

- b) Dirigir la Junta Coordinadora sobre Llengua i Formació i administrar el Consell Nacional per la Llengua i qualsevol altre organisme que es creï per coordinar les actuacions conjuntes de les administracions públiques.
- c) Gestionar els recursos de la formació d'adults per fer augmentar el nivell de coneixement del català, tant oral com escrit, i la normalització de l'ús del català en el si de les administracions i de tot el territori nacional.
- d) Garantir als serveis de l'Administració general un servei de correcció i assessorament lingüístic i donar suport a qualsevol altra institució pública per implantar el seu propi servei.
- e) Assessorar i informar la població sobre els recursos disponibles per garantir la correcció de la llengua catalana i el compliment de la Llei, i resoldre dubtes lingüístics dels ciutadans.
- f) Impulsar estudis sociolingüístics sobre l'ús i la qualitat de la llengua catalana a Andorra i facilitar-ne les dades als organismes de coordinació per impulsar les accions que escaiguin en matèria de política lingüística.
- g) Fer les propostes necessàries per complir els articles 15 i 39.
- h) Elaborar anualment una memòria en què constin les mesures, les actuacions i els projectes duts a terme, i les dades aportades pels organismes de coordinació per a l'informe que s'ha de presentar davant el Consell General.
- i) Coordinar-se amb els serveis d'inspecció sectorials del Govern per registrar i gestionar les denúncies dels ciutadans i instar-ne l'actuació davant d'un incompliment d'aquesta Llei.
- j) Fomentar la cooperació i la coordinació amb altres institucions competents en matèria de política lingüística dels territoris de parla catalana.
- k) Promoure propostes legislatives relacionades amb la política lingüística i el foment de la llengua oficial i la llengua de signes catalana.
- l) Vetllar perquè els establiments comercials de nova obertura disposin de la informació sobre els drets i deures lingüístics recollits en aquesta Llei que els afecten.
- m) Promoure la recerca lingüística i sociolingüística.
- n) Participar en iniciatives internacionals de debat, foment i projecció de la llengua catalana.

Article 39. Autoritat lingüística

1. En les qüestions relatives a la normativa, l'actualització i l'ús correcte de la llengua es considera criteri d'autoritat el que estableix el departament governamental de política lingüística a què es refereix l'article 38 d'aquesta Llei i tothom s'hi ha d'ajustar.

2. El departament governamental de política lingüística ha de fer les propostes i determinar els mecanismes que siguin necessaris prop de les institucions de la llengua catalana encarregades de fixar i actualitzar la normativa a fi que la varietat andorrana, i en general nord-occidental, de la llengua catalana tingui més presència en les decisions sobre l'estàndard oral i en els diccionaris i les gramàtiques.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

Article 40. *Junta de Coordinació sobre Llengua i Formació*

1. Es crea la Junta de Coordinació sobre Llengua i Formació (JCLF) com a organisme administratiu per coordinar la política lingüística estatal en l'àmbit de la formació i garantir l'aplicació d'aquesta Llei.

2. Correspon a la Junta de Coordinació sobre Llengua i Formació fer-se càrrec de l'aplicació harmonitzada d'aquesta Llei a tots els centres i serveis que es dediquen a la formació en els vessants de llar d'infants, escola, ensenyament superior o d'activitats culturals, artístiques i esportives organitzades per qualsevol administració o per qualsevol entitat subvencionada amb recursos públics, sota l'administració i la coordinació del departament governamental de política lingüística.

3. Entre altres funcions que els reglaments li atorguin, correspon a la Junta de Coordinació sobre Llengua i Formació:

- a) Donar les directrius als centres i els serveis perquè la política lingüística de l'Estat s'apliqui de manera coherent i harmonitzada als centres i serveis de totes les administracions.
- b) Aconsellar els ministres i els cònsols responsables, i els seus serveis, sobre l'aplicació d'aquesta Llei en tota qüestió relativa a la llengua catalana a qualsevol centre o servei de formació.
- c) Cooperar amb el Consell Nacional per la Llengua (CNL) per definir els objectius del Pla d'acció nacional per la llengua establert a l'article 41 en l'àmbit de la formació.
- d) Establir, si escau, mesures i objectius mínims que han de contenir els plans d'actuació sobre l'ús i la qualitat de la llengua catalana tenint en compte les característiques de cada centre o servei o bé d'un mateix tipus de centres o serveis.
- e) Aprovar els plans d'actuació sobre l'ús i la qualitat de la llengua catalana dels centres formatius.
- f) Demanar informació als centres i serveis sobre l'aplicació del Pla d'actuació sobre l'ús i la qualitat de la llengua catalana amb vista a garantir-hi el compliment de la Llei.
- g) Fer propostes de desplegament reglamentari.
- h) Impulsar els estudis i les recerques que es considerin necessaris.
- i) Redactar cada any una memòria sobre l'estat de l'ús de la llengua oficial en les activitats formatives que reculli la informació que han fet arribar els responsables dels centres i els serveis sobre el compliment d'aquesta Llei en l'àmbit de la formació.

4. La composició, les competències i el funcionament de la Junta de Coordinació sobre Llengua i Formació s'aproven per reglament.

Article 41. *Consell Nacional per la Llengua*

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

1. Es crea el Consell Nacional per la Llengua (CNL) com a organisme consultiu perquè les institucions públiques debatin i consensuïn amb la societat civil els eixos en què s'ha de basar la política lingüística.

2. Correspon al Consell Nacional per la Llengua consensuar els objectius de política lingüística amb flexibilitat i eficàcia, gràcies a les aportacions de totes les administracions i de la resta d'actors i representants de la societat, sota l'administració del departament governamental de política lingüística.

3. Entre altres que fixin els reglaments, els objectius principals del Consell Nacional per la Llengua són els següents:

- a) Fer el seguiment de l'aplicació d'aquesta Llei.
- b) Fixar els objectius principals de la política lingüística amb les aportacions de les administracions i els representants de la societat.
- c) Establir els grans objectius del Pla d'acció nacional per la llengua (PNL) del trienni següent i fer-ne el balanç periòdic, d'acord amb les normes reglamentàries.
- d) Fomentar l'ús habitual de la llengua oficial en tots els àmbits socials i en l'espai públic com a factor distintiu i de cohesió social.
- e) Defensar els drets lingüístics dels ciutadans establerts per l'ordenament jurídic.
- f) Difondre i fer respectar els deures lingüístics que determina l'ordenament jurídic.
- g) Fomentar la participació activa de totes les administracions públiques en la política lingüística i en l'obtenció dels recursos humans i materials necessaris.
- h) Contribuir, mitjançant la transparència i el consens, a la difusió i als resultats de les actuacions dutes a terme per fomentar el català com a llengua oficial i social.

4. S'estableix el Pla d'acció nacional per la llengua (PNL) com a eina de planificació dels objectius i de les actuacions de política lingüística. El contingut, el procediment d'aprovació i la resta de característiques s'aproven per reglament.

5. La composició, les competències i el funcionament del Consell Nacional per la Llengua s'aproven per reglament.

Article 42. *Altres organismes*

Per la via reglamentària, es poden crear els organismes de gestió o bé d'harmonització i col·laboració entre institucions i també entre institucions i societat que es considerin necessaris.

Títol VII. *Infraccions i sancions*

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2023_0000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

Article 43. *Infraccions sancionables*

1. Constitueixen infraccions susceptibles de sanció administrativa les contravencions al que preveuen els articles 8, 9, 10, 11.4, 13, 15.2, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 i 28 d'aquesta Llei, o als reglaments que els despleguin.
2. Les infraccions esmentades a l'apartat precedent poden ser lleus, greus o molt greus.
3. Són infraccions lleus les contravencions al que preveuen els articles 15.2, 23 i 28.
4. Són infraccions greus les contravencions al que preveuen els articles 8, 9, 10, 11.4, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25 i 26, i la reincidència en una infracció lleu en el termini d'un any a comptar de la data de fermesa de la sanció.
5. És infracció molt greu la reincidència en una infracció greu en el termini de tres anys a comptar de la data de fermesa de la sanció.

Article 44. *Responsables de les infraccions*

1. En el cas d'infraccions comeses en l'exercici d'una activitat comercial, industrial o de serveis, n'és responsable la persona física o jurídica que figura com a titular al Registre de Comerç.
2. Si es tracta d'infraccions comeses en l'exercici d'una professió liberal, n'és responsable el titular de l'autorització.
3. Si es tracta d'activitats clandestines, n'és responsable el propietari real de l'empresa i, si no es pot determinar, qui n'aparegui al capdavant.
4. Si es tracta d'infraccions comeses en exercici d'una activitat encarregada per concessió per una administració pública, n'és responsable el titular de la concessió.

Article 45. *Sancions*

1. Les infraccions a què es refereix aquesta Llei són sancionades per aplicació de les mesures següents:
 - a) Infraccions lleus: reprensió privada per escrit o multa d'un import màxim de 1.200 euros.
 - b) Infraccions greus: multa de 1.201 euros fins a 6.000 euros.
 - c) Infraccions molt greus: multa 6.001 euros fins a 60.000 euros.
2. Les sancions porten sempre aparellada l'obligació de retirar, esmenar o substituir el rètol, el producte o el text, segons el cas, a càrrec de les persones

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

que en són responsables. Si no ho fan en el termini que ha establert la resolució sancionadora, el Govern ha de procedir a l'execució forçosa a càrrec de les persones infractores.

3. En el cas d'entitats o activitats subvencionades o finançades per qualsevol administració, les sancions per les infraccions d'aquesta Llei relacionades amb l'objecte de l'aval, el crèdit o l'ajut també poden consistir a reduir-los en cas de falta greu, o retirar-los o rescabalar-los en cas de falta molt greu.

4. A més dels criteris establerts a les lleis sectorials, la quantia de la multa, dins dels límits previstos, es gradua procurant assolir la proporcionalitat adequada entre la infracció i la sanció. A aquest efecte, serveixen de criteris la gravetat de la pertorbació produïda en els drets dels ciutadans, l'existència de perjudicis materials o econòmics, la transcendència social o l'interès públic afectat, el benefici econòmic que perseguia obtenir l'infractor, i la mala fe, la culpa o la negligència.

Article 46. *Procediment sancionador*

1. Els òrgans competents per instruir els expedients sancionadors són els d'inspecció competent en l'àmbit sectorial en el qual s'hagi comès la infracció, en coordinació amb el departament governamental de política lingüística a què es refereix l'article 38.

2. Als àmbits de competència governamental en què no hi ha servei d'inspecció específic, la instrucció dels expedients correspon als tècnics designats pel ministre titular en matèria de política lingüística.

3. Quan es tracta de retirar o d'esmenar rètols, etiquetes o qualsevol altre text, i en tots els altres casos en què resulta possible corregir els fets constitutius d'infracció, en incoar l'expedient sancionador, l'òrgan que l'acorda ha de donar a l'expedientat un termini raonable per fer-ho. En aquests casos, l'expedient s'ha de sobreseure si l'infractor corregeix els fets sancionables d'acord amb aquesta Llei dins el termini establert.

4. La instrucció de l'expedient es regeix per aquesta Llei i per les disposicions sectorials de l'àmbit en què s'ha produït i, si no n'hi ha, pel Reglament regulador del procediment sancionador.

5. Les infraccions comeses pels funcionaris i el personal al servei de les administracions són sancionades d'acord amb el procediment i la normativa sancionadora específics.

Article 47. *Òrgans competents*

Els òrgans competents per resoldre els expedients sancionadors són els següents:

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2023_000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

- a) Per a les infraccions lleus, el director del departament governamental de política lingüística a què es refereix l'article 38.
- b) Per a les infraccions greus o molt greus, el ministre encarregat de les funcions generals de política lingüística.

Article 48. Terminis de prescripció

Les infraccions lleus a què fa referència aquesta Llei prescriuen al cap d'un any; les greus, al cap de dos anys, i les molt greus, al cap de tres anys. El termini de la prescripció comença a comptar en el moment en què conclouen els fets constitutius d'infracció, i s'interromp des del moment en què s'incoa l'expedient sancionador, amb coneixement per part de l'expedientat.

Disposició addicional primera. Desplegament

1. El Govern és autoritzat per desplegar reglamentàriament aquesta Llei.
2. El Consell General, el Govern i els comuns han de dictar les disposicions necessàries per garantir l'ús del català en les activitats relacionades amb les seves competències.
3. El Consell General, el Govern i els comuns han de fer les adaptacions normatives necessàries perquè els drets i les obligacions que fixa la Llei de la llengua pròpia i oficial (amb les infraccions i les sancions corresponents) s'apliquin en les administracions respectives.
4. Els comuns han d'aprovar els requisits de coneixements de català per a la selecció, la promoció i la carrera professional del personal de les administracions comunals en el termini d'un any des de la publicació d'aquesta Llei al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Disposició addicional segona. Imports de les sancions

Els imports de les sancions establerts en aquesta Llei es poden actualitzar per la via reglamentària.

Disposició transitòria primera. Aprovació del Reglament dels organismes estatals de coordinació de la política lingüística

El Govern ha d'aprovar, dins el termini de sis mesos des de la publicació d'aquesta Llei al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*, el reglament dels organismes estatals de coordinació de la política lingüística establerts als articles 40 i 41.

Disposició transitòria segona. Creació del Consell Nacional per la Llengua i de la Junta de Coordinació sobre Llengua i Formació

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2023_0000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

Les administracions disposen d'un termini de sis mesos des de la publicació del reglament dels organismes estatals de coordinació de la política lingüística per posar en marxa els organismes a què fan referència els articles 40 i 41.

Disposició transitòria tercera. Aplicació de la disposició final primera

La denegació de la primera renovació de l'autorització d'immigració per no acreditar haver seguit la formació de llengua catalana prevista a la disposició final primera d'aquesta Llei, que afegeix un nou article 54 *bis* a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, és aplicable a les persones que sol·licitin per primera vegada l'obtenció de l'autorització d'immigració a partir de l'entrada en vigor del reglament que desenvoluparà aquest article.

Disposició derogatòria. Revocació de la Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial

Queda derogada la Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial, del 16 de desembre del 1999.

Disposició final primera. Addició de l'article 54 bis i modificació dels articles 58, 67 i 83 de la Llei qualificada d'immigració

1. S'afegeix l'article 54 *bis*, immediatament després de l'article 54, a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

Article 54 bis. Coneixement de l'idioma oficial

En cas que el reglament de quota corresponent estableixi l'obligació de seguir una formació de llengua catalana, el Servei d'Immigració denega la primera renovació d'una autorització d'immigració si la persona titular no acredita haver seguit la formació de llengua catalana esmentada. En cas que la persona titular acrediti que no ha pogut seguir la formació de llengua catalana per motius justificats, el Servei d'Immigració pot atorgar la primera renovació. En aquest cas la persona titular ha d'acreditar haver seguit la formació abans de la segona renovació, i en el cas que no ho faci, el Servei d'Immigració denega la renovació.

Queden dispensades de seguir aquesta formació les persones que acreditin els coneixements bàsics de llengua catalana que s'estableixin reglamentàriament.

2. Es modifica l'article 58 de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat com segueix:

"Article 58. Renovació de l'autorització de residència i treball

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_0000000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

Per obtenir la renovació d'una autorització de residència i treball, la persona que n'és titular ha d'haver residit i treballat al Principat d'Andorra de manera permanent i efectiva.

El Servei d'Immigració denega les dos primeres renovacions si l'autorització inicial fou obtinguda en frau de llei o si les condicions d'alta especialització o de salari han deixat de ser les que van permetre una excepció al principi de prioritat en la concessió de les autoritzacions, d'acord amb l'article 41, o si no s'han respectat les condicions de l'article 54 *bis*.”

3. Es modifica l'article 67 de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat com segueix:

“Article 67. *Supòsits*

Només és motiu de denegació de la sol·licitud de renovació d'una autorització d'immigració la constatació d'un o més dels supòsits següents:

- a) L'incompliment de qualsevol dels requisits i criteris de renovació de les autoritzacions d'immigració establerts per aquesta Llei i els reglaments que la desenvolupin.
- b) El falsejament o l'omissió de dades, de documents o d'informació en l'expedient de sol·licitud de renovació, sense perjudici de la responsabilitat penal en la qual pugui incórrer la persona sol·licitant.
- c) El fet de canviar de sector econòmic durant el primer any de l'autorització, quan aquesta Llei ho prohibeixi.
- d) El fet de representar un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns i per a l'ordre públic en general.”

4. Es modifica l'article 83 de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat com segueix:

“Article 83. *Motius de denegació de la regularització*

Només és motiu de denegació de la sol·licitud de regularització d'una autorització d'immigració renovable caducada la constatació d'un o més dels supòsits següents:

- a) L'incompliment de qualsevol dels requisits i criteris de renovació de les autoritzacions d'immigració establerts per aquesta Llei i els reglaments que la desenvolupin.
- b) El falsejament o l'omissió de dades, de documents o d'informació en l'expedient de sol·licitud de regularització, sense perjudici de la responsabilitat penal en la qual pugui incórrer el sol·licitant.
- c) El fet de representar un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns i per a l'ordre públic en general.”

Disposició final segona. *Modificació dels articles 94 i 98.1 de la Llei del comerç*

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: PL_de_la_llengua_pròpia_i_oficial
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 453c9efd-301e-4182-880c-421baaf42b68
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_000000000000000000000000000035445
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0252/2023 - 22/09/2023 11:51
REGISTRE D'ENTRADA: 0570-2023 - 22/09/2023 11:49
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 22/09/2023 11:27
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2023 11:49

1. Es modifica l'article 94 (*Competència*) de la Llei 12/2013, del 13 de juny, del comerç, que queda redactat com segueix:

“Article 94. *Competència*

Correspon al Govern, a través del ministeri competent en matèria de comerç, la funció d'inspecció per garantir el compliment d'aquesta Llei, de la Llei de la llengua pròpia i oficial en allò que afecta l'àmbit comercial i de les disposicions que despleguen aquestes lleis.”

2. Es modifica l'article 98.1 (*Concepte*) de la Llei 12/2013, del 13 de juny, del comerç, que queda redactat com segueix:

“Article 98. *Concepte*

1. Constitueixen infraccions administratives en l'àmbit de les activitats comercials les accions o les omissions dels autors tipificades i sancionades en aquesta Llei i en la Llei de la llengua pròpia i oficial.”

Disposició final tercera. *Harmonització legislativa*

Els projectes i les proposicions de llei de nova redacció o de modificació de lleis vigents sobre qualsevol qüestió regulada a la Llei de la llengua pròpia i oficial han d'incloure la referència al contingut d'aquesta Llei. Si escau, han de fer constar els drets i les obligacions en matèria de llengua oficial –i també les infraccions i les sancions– que corresponen a les persones físiques i jurídiques que regula la norma, especialment en matèria d'atenció al públic, comunicacions al públic, rètols d'establiment, publicitat i documentació.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.